KESKKONNAMINISTEERIUM

NTA tegevuskava 2021-2024 koostamise ajakava

Ann Riisenberg
Keskkonnaministeerium / veeosakonna nõunik

09.07.2020
Tallinn

Direktiiv veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest. (91/676/EMÜ)

Nitraadi direktiivi eesmärgiks on:

- põllumajandusest lähtuvatest nitraatidest põhjustatud või tingitud veereostuse vähendamine ning
- hoida ära edasine veereostus.

Nitraadidirektiiv - tegevusprogrammid

- Eesmärkide saavutamiseks peavad liikmesriigid käivitama määratud tundlike alade suhtes tegevusprogrammid.
- Tegevusprogrammides võetakse arvesse järgmist:

  a) olemasolevaid teaduslikke ja tehnilisi andmeid eelkõige põllumajandusest ja muudest allikatest pärinevate lämmastikukoguste kohta;

  b) keskkonnatingimusi asjakohastes piirkondades.

Nitraadidirektiiv – tundlike alade määramine

- Liikmesriigid vaatavad läbi, muudavad või täiendavad tundlike alade nimistut, kui see on vajalik ja vähemalt üks kord nelja aasta jooksul, et võtta arvesse muutusi ja tegureid, mida nimistu eelmise läbivaatamise, muutmise või täiendamise ajal ei olnud võimalik ette näha.

Nitraadidirektiiv - tegevusprogrammid

- Liikmesriigid koostavad ja rakendavad tegevusprogrammide tulemuslikkuse hindamiseks sobivaid seireprogramme.
- Liikmesriigid vaatavad vähemalt üks kord nelja aasta jooksul oma tegevusprogrammid läbi ja vajaduse korral muudavad neid.
- Meetmeid valides võtavad liikmesriigid arvesse nende tõhusust ja kulusid võrreldes muude võimalike ennetusmeetmetega.

Nitraadidirektiiv - tegevusprogrammid

- Tegevusprogramme rakendatakse nelja aasta jooksul pärast käivitamist ning need koosnevad järgmistest kohustuslikest meetmetest:

  a) ND III lisas kirjeldatud meetmed;

  b) hea põllumajandustavaga kehtestatud eeskirjades sätestatud meetmed.

Nitraadidirektiiv – III lisa

1) ajavahemikud, mil teatavat tüüpi väetiste kasutamine põllumajandusmaal on keelatud;

2) loomasõnnikumahutite mahutavus;

3) väetiste põllumajandusmaal kasutamise piirangud, mis arvestavad eelkõige:

   a) mulla omadusi ja tüüpi ning maapinna kallet;

   b) kliimatingimusi, sademeid ja niisutamist;

   c) maakasutust ja põllumajandustavasid, sealhulgas külvikordade süsteeme;

Nitraadidirektiiv – III lisa

Need piirangud põhinevad põllukultuuride eeldatav lämmastikuvajaduse ja lämmastikukoguse, mida põllukultuurid saavad mullast ja väetistest tasakaalul.

– lämmastikukogusele mullas sel hetkel, mil põllukultuur hakkab lämmastikku olulisel määral kasutama,

– mullas oleva orgaanilise lämmastiku varude netomineralisatsiooni teel tekkinud lämmastikukogusele,

– täiendavatele loomasõnnikust pärit lämmastikuühenditele,

– täiendavatele keemilistest ja muudest väetistest pärit lämmastikuühenditele.

Nitraaditundliku ala tegevuskava - Veeseadus

- Pinna- ja põhjaveele põllumajandustootmisest tuleneva keskkonnariski vähendamiseks koostatakse nitraaditundliku ala tegevuskava.
- Nitraaditundliku ala tegevuskava vaadatakse uuesti üle iga nelja aasta järel ja vajaduse korral ajakohastatakse, lähtudes muu hulgas keskkonnaseire tulemustest ning rakendatud meetmete tõhususest.

Nitraaditundliku ala tegevuskava - Veeseadus

- Nitraaditundliku ala tegevuskava algatab valdkonna eest vastutav minister. Ministri käskkiri nr 224, 07. mai 2020. a.
- Koostamisse kaasatakse nitraaditundlikul alal asuvad kohaliku omavalitsuse üksused, põllumajandustootjate esindus-organisatsioonid ja huvirühmad. Põllumajanduse veekaitse töörühma moodustamise ministri käskkiri nr 221, 07. mai 2020. a.
- Nitraaditundliku ala tegevuskava kooskõlastatakse Maaeluministeeriumiga (15 tööpäeva).

Nitraaditundliku ala tegevuskava - Veeseadus

- Nitraaditundliku ala tegevuskava eelnõu saadetakse arvamuse avaldamiseks nitraaditundlikul alal asuvatele kohaliku omavalitsuse üksustele, põllumajandustootjate esindusorganisatsioonidele ning huvirühmadele. (Põllumajanduse-veekaitse töörühm- 15 tööpäeva)
- NTA tegevuskava avalikul väljapanekul (vähemalt 30 päeva) on igaühel õigus esitada nitraaditundliku ala tegevuskava eelnõu kohta ettepanekuid ja vastuväiteid.
- Nitraaditundliku ala tegevuskava kehtestamise otsus teeb keskkonnaminister. (Otsus ministeeriumi veebilehel, AT, ajaleht)

NTA 2021-2024 tegevuskava koostamisega seotud esialgsed tähtajad vastavalt veeseaduses toodud korrale

	Tähtaeg
Keskkonnaministri otsus tegevuskava koostamise algatamise kohta	07.05.2020
Tegevuskava koostamisest algatamist teavitamine	11.05.2020
Eelnõu valmimise tähtaeg	12.08.2020
Eelnõu kooskõlastamiseks esitamine Maaeluministeeriumile	31.08.2020
Eelnõu saatmine arvamuse avaldamiseks põllumajanduse veekaitse töörühmale	31.08.2020
Eelnõu kooskõlastamise ja arvamuse avaldamise tähtaeg	17.09.2020
Avalik väljapanek Keskkonnaministeeriumi veebilehele ettepanekute ja vastuväidete esitamiseks	14.10.2020
Avaliku väljapanekul esitatavate ettepanekute ja vastuväidete tähtaeg	13.11.2020
Väljapanekule esitatud ettepanekutele ja vastuväidetele kirjalikult vastamine	14.11-14.12.20
Keskkonnaministri otsus tegevuskava kehtestamise kohta	Dets 2020
Tegevuskava kehtestamise otsuse avaldamine Keskkonnaministeeriumi veebilehel	Dets 2020

NTA tegevuskava 2021-2024 koosneb järgnevatest osadest:

1. Sissejuhatus, milles antakse lühiülevaade nitraaditundlikust alast, kirjeldus kogu Eesti ja NTA põllumajandusliku tegevuse, põllumajanduskoormuse, väetiste kasutamise ja muu põllumajandusega seotud tegevuste kohta ning informatsioon pinna- ja põhjavee seisundist ja seisundi muutustest.

NTA tegevuskava 2021-2024 koosneb järgnevatest osadest:

2. Tegevuskava eesmärk ja meetmed selle saavutamiseks. Tegevuskavas peavad olema käsitletud vähemalt järgmised meetmed:

2.1 Tervisele ohutu joogivee tagamine ühisveevärgiga katmata piirkondades;

2.2 Keskkonnasäästlike tehnoloogiate ja majandamisvõtete rakendamine põllumajanduses (Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) eelarveperioodi 2014-2020 I ja II samba meetmed ning ÜPP strateegiakavas 2021–2027 välja töötatavad sekkumised);

NTA tegevuskava 2021-2024 koosneb järgnevatest osadest:

2.3 Põllumajandustootmise mõju uuringute ja seirete korraldamine (sh uuringud ja tegevused veekogumite valgaladel, kus veekogumi halva seisundi põhjuseks on ka toitainete koormus);

2.4 Õigusliku raamistiku ja koostöö arendamine NTA kaitse eesmärkide saavutamiseks;

2.5 Teavitus ja asjatundlikkuse tagamine;

2.6 Järelevalve tõhustamine.

NTA tegevuskava 2021-2024 koosneb järgnevatest osadest:

3. Tegevuskava maksumuse prognoos. Tegevuskava elluviimine, sh meetmete kirjeldused koos täideviijate nimetamisega ja maksumuse prognoosiga.

   Meetmed kirjeldatakse põllumajandusest pärit haju- ja punktkoormusest mõjutatud põhja- ja pinnaveekogumite kaupa.

4. Tegevuskava täitmise hindamise kriteeriumid.

5. Lisad: Tegevuskava seosed teiste strateegiliste dokumentidega. Kaasatud ministeeriumid ja asjaomased asutused.

KESKKONNAMINISTEERIUM

Aitäh!

Ann.riisenberg@envir.ee